

Diputació
Barcelona

Críteris per a la distribució d'espais esportius municipals

Col·lecció **Eines**
Sèrie Esports 7

A Catalunya, la demanda d'espais esportius municipals ha augmentat en els darrers anys, de manera que és necessari garantir una distribució equitativa i objectiva d'aquests recursos, ja que són diversos els agents esportius que fan ús dels espais esportius municipals.

Teniu a les mans una guia de criteris i recomanacions per a la distribució dels espais esportius municipals, concretament els pavellons poliesportius, pistes poliesportives i camps poliesportius, amb l'objectiu d'aportar un model de referència que els ajudi a dissenyar i implementar un sistema de distribució dels espais esportius que sigui coherent, just i equitatiu amb les seves polítiques esportives i que garanteixi l'accés de tota la població a aquests recursos.

Així mateix, es fa una recopilació de bones pràctiques com a exemple de l'aplicabilitat dels criteris i l'ús que poden tenir en municipis del territori català. També es presenten models actuals que els ens locals poden agafar com a referència.

Criteris per a la distribució d'espais esportius municipals

Diputació
Barcelona

Sèrie Esports 7

criteris per a la distribució d'espais esportius municipals

Direcció tècnica i coordinació

Diputació de Barcelona
Àrea d'Esports i Activitat Física
Oficina d'Activitats Físiques

Redacció

SEAE, SL

1a edició

octubre de 2024

© de l'edició

Diputació de Barcelona. Àrea d'Esports i Activitat Física

© dels textos

SEAE, SL

Producció i edició

Subdirecció d'Imatge Corporativa i Promoció Institucional
de la Diputació de Barcelona

Composició

Addenda

Impressió

Departament de Reproducció Gràfica
de la Diputació de Barcelona

Dipòsit legal: B 18978-2024

Índex

	Presentació	6
1.	Marc teòric	8
1.1.	Marc normatiu	8
1.2.	Requisits i compromisos de les entitats	10
1.3.	Diagnosi	11
	Dimensió 1. Teixit associatiu del municipi	12
	Dimensió 2. Espais esportius de xarxa bàsica del municipi	14
	Dimensió 3. Polítiques esportives municipals	17
2.	Proposta tècnica de criteris	20
2.1.	Premisses per a la concreció de criteris	21
	Premissa 1. Edat	21
	Premissa 2. Freqüència d'entrenament per categoria	23
	Premissa 3. Volum d'esportistes	23
	Premissa 4. Gènere	24
	Premissa 5. Modalitat esportiva	24
	Premissa 6. Espai d'entrenament segons l'edat, l'esport i la categoria	24
	Premissa 7. Tipus de paviment	26
	Premissa 8. Nivell de competició	26
	Altres premisses que cal tenir en compte	26
2.2.	Criteris comuns	27
	Criteri 1. Nombre total d'esportistes	27
	Criteri 2. Percentatge d'esportistes empadronats/ades al municipi	28
	Criteri 3. Nombre total d'esportistes dones	28
	Criteri 4. Percentatge de personal contractat laboralment (gerent, director/a tècnic/a, coordinador/a, entrenador/a, etc.)	28
	Criteri 5. Percentatge d'entrenadors/es amb la titulació mínima requerida	29
	Criteri 6. Projecte esportiu i formatiu	29
	Criteri 7. Col·laboració i relació amb l'ajuntament	30

2.3.	Esport escolar	31
	Criteri 1. Nombre de participants en competicions escolars	31
	Criteri 2. Col·laboracions amb escoles del municipi	31
	Criteri 3. Metodologia d'ensenyament de la disciplina esportiva	32
	Criteri 4. Nombre d'esportistes amb ajuts individuals per a la realització d'activitats extraescolars	32
	Criteri 5. Jornades recreatives	33
2.4.	Esport i lleure	33
	Criteri 1. Nombre d'esportistes que participen en competicions no federades	33
	Criteri 2. Nombre d'equips/grups de l'entitat que participen en competicions no federades	34
	Criteri 3. Organització d'activitats i/o esdeveniments esportius d'interès per al municipi	35
	Criteri 4. Projectes esportius inclusius i socials	35
	Criteri 5. Participació en activitats de lleure i salut	36
	Criteri 6. Codi ètic de l'entitat esportiva	36
2.5.	Esport competitiu	37
	Criteri 1. Nombre d'esportistes majors de 12 anys que participen en competicions federades	37
	Criteri 2. Nombre d'esportistes menors de 12 anys que participen en competicions federades	37
	Criteri 3. Equitat de gènere entre els equips	38
	Criteri 4. Organització d'activitats i/o esdeveniments esportius d'interès per al municipi	39
	Criteri 5. Quantitat de personal tècnic contractat	39
2.6.	Esport d'alt nivell	40
	Criteri 1. Nombre d'esportistes d'alt rendiment	40
	Criteri 2. Nombre d'equips/grups que participen en competicions d'alt rendiment	40
	Criteri 3. Disposició d'un/una director/a esportiu/iva qualificat/ada	41
	Criteri 4. Metodologia d'entrenament enfocada a l'alt rendiment	41
	Criteri 5. Organització de campus, tecnificacions i jornades de millora	42
	Criteri 6. Nombre de medalles/premis/campionats oficials guanyats	42
3.	Bones pràctiques i models actuals	44
	Municipi 1 (entre 60.000 i 70.000 habitants)	44
	Municipi 2 (entre 90.000 i 110.000 habitants)	47
	Municipi 3 (entre 60.000 i 70.000 habitants)	49
4.	Conclusions	54

Presentació

A Catalunya, la demanda d'espais esportius municipals ha augmentat en els darrers anys, de manera que és necessari garantir una distribució equitativa i objectiva d'aquests recursos, ja que són diversos els agents esportius que fan ús dels espais esportius municipals (els principals són les entitats esportives).

En aquest sentit, la Diputació de Barcelona ha encarregat un estudi a SEAE per elaborar una guia de criteris i recomanacions per a la distribució dels espais esportius municipals, concretament els pavellons poliesportius, les pistes poliesportives i els camps poliesportius constituïts sota la classificació de xarxa bàsica, establerta pel Pla director d'instal·lacions i equipaments esportius de Catalunya (PIEC).

L'estudi té com a objectiu aportar als ens locals un model de referència que els ajudi a dissenyar i implementar un sistema de distribució dels espais esportius que sigui coherent, just i equitatiu amb les seves polítiques esportives i que garanteixi l'accés de tota la població a aquests recursos.

Introduint l'estructura del document, primerament s'ha elaborat una anàlisi de la normativa establerta reguladora de l'ús de l'espai públic, la normativa amb incidència en les instal·lacions esportives i la de l'àmbit de l'administració pública. En relació amb la normativa aplicable, es presenta la llista de requisits que han de tenir en compte les entitats esportives, així com també els compromisos que haurien de signar per vetllar per la bona convivència entre entitats, entitats i ens local, i entitats i esportistes.

Seguidament, es presenta una proposta de diagnosi de la situació esportiva de l'ens local, la qual permet obtenir una imatge de la situació actual, passada i projectada de l'àmbit esportiu municipal i poder preveure problemàtiques futures i analitzar les presents. Així doncs, es poden planificar actuacions que facilitin la pràctica esportiva a la població i la tasca duta a terme per les entitats. Aquesta diagnosi s'ha dut a terme mitjançant l'establiment de tres dimensions principals, subdividides en diversos indicadors que donen peu a l'anàlisi concreta del sistema esportiu local.

Pel que fa a la concreció dels criteris pertinents a cada situació, es mostren premisses que cal tenir en compte a l'hora de catalogar-los. Així, les premisses permeten delimitar les característiques més rellevants del sistema esportiu local i, a partir d'aquí, crear criteris adequats per a cada municipi. Posteriorment, es presenten els criteris comuns, és a dir, els que es comporten com a «base», per tal de conformar una proposta general per a tots els ens locals. De la mateixa manera, es presenten els criteris específics que la regidoria d'esports ha de tenir en compte en cas que es prioritzi l'esport escolar, l'esport competitiu, l'esport i el lleure o l'esport d'alt nivell com a política pública.

Finalment, es fa una recopilació de bones pràctiques com a exemple de l'aplicabilitat dels criteris i l'ús que poden tenir en municipis del territori català. També es presenten models actuals que els ens locals poden agafar com a referència.

Així doncs, aquesta guia pretén ser una eina per als ens locals a l'hora de repartir els espais esportius –especialment els camps poliesportius, els pavellons poliesportius i les pistes poliesportives– entre les entitats esportives del municipi de manera objectiva, justa i equitativa.

David Escudé

*President delegat de l'Àrea d'Esports i Activitat Física
de la Diputació de Barcelona*

1. Marc teòric

1.1. Marc normatiu

L'ús de les instal·lacions esportives de titularitat municipal per part de les entitats esportives està regit per una extensa normativa que es pot dividir en tres grups: normativa reguladora de l'ús de l'espai públic, normativa amb incidència en les instal·lacions esportives i normativa de l'àmbit de l'administració pública. Aquest marc normatiu consta de lleis i reglaments estatals i autonòmics, tal com es pot observar a continuació:

Taula 1. Marc normatiu

Normativa reguladora de l'ús de l'espai públic
Llei 33/2003, de 3 de novembre, del patrimoni de les administracions públiques.
Reial decret 1372/1986, de 13 de juny, pel qual s'aprova el Reglament de béns de les entitats locals.
Decret 14/2022, de 13 de gener, pel qual es modifica el Decret 336/1988, de 17 d'octubre, pel qual s'aprova el Reglament de patrimoni dels ens locals a Catalunya.
Normativa amb incidència en les instal·lacions esportives
Decret legislatiu 1/2000, Text únic de la Llei de l'esport.
Llei 13/2014, de 30 d'octubre, d'accessibilitat.
Decret 108/2021, de 18 de maig, pel qual es modifica el Decret 95/2005, de 29 d'abril, pel qual s'aprova la Llei reguladora d'instal·lacions i equipaments esportius a Catalunya.
Decret 108/2021, de 18 de maig, pel qual es modifica el Decret 30/2015, de 23 de març, pel qual s'aproven el catàleg d'activitats i centres obligats a adoptar mesures d'autoprotecció i el contingut d'aquestes.
Decret 95/2000, de 22 de febrer, pel qual s'estableixen les normes sanitàries aplicables a les piscines d'ús públic.
Codi tècnic d'edificació.
Decret 209/2023, de 28 de novembre, pel qual s'aprova el Codi d'accessibilitat de Catalunya.

Normativa de l'àmbit de l'administració pública
Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya.
Llei 26/2022, de 2 de juny, de modificació de la Llei 19/2014, de 29 de desembre, de transparència, accés a informació pública i bon govern.
Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.
Llei 26/2010, de 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya.
Decret 179/1995, de 13 de juny, pel qual s'aprova el Reglament d'obres, activitats i serveis de les entitats locals de Catalunya (ROAS).
Decret de 17 de juny de 1955, pel qual s'aprova el Reglament dels serveis de les corporacions locals (articles del 23 al 29, subjectes a no entrar en contradicció amb la Llei 38/2003) (RCSL).

Font: elaboració pròpia, 2023.

La normativa que regula els béns de titularitat municipal té com a objectiu garantir-ne l'ús públic i el bon funcionament. Aquesta normativa inclou regulacions sobre l'ús dels béns, la cessió d'aquests a tercers i els requisits que han de complir:

- La normativa estableix que els béns de titularitat municipal han de ser utilitzats per al bé comú. Això significa que han de ser accessibles a tothom i que no poden ser utilitzats per a fins privats.
- La normativa regula les condicions en què els béns de titularitat municipal poden ser cedits a tercers. Aquesta cessió pot ser temporal o permanent, i pot ser gratuïta o onerosa.
- La normativa estableix els requisits que han de complir els béns de titularitat municipal, incloent-hi les característiques, l'accessibilitat i l'ús.

Per exemple, la normativa estableix que els equipaments esportius han de ser accessibles a tothom, incloent-hi les persones amb mobilitat reduïda. També estipula que les instal·lacions esportives han de complir unes normes de seguretat per garantir la protecció i el confort de les persones usuàries.

1.2. Requisits i compromisos de les entitats

A partir de les normatives que regulen el procés de cessió d'espais esportius per part dels ens locals, exposades a l'apartat 2.1 d'aquest estudi, els requisits normatius que haurien de complir les entitats esportives són els següents:

Taula 2. Requisits normatius de les entitats esportives

Requisits normatius
✓ Ser entitats i associacions sense ànim de lucre constituïdes legalment.
✓ Estar inscrites al registre municipal d'entitats de l'ens local i al de la Secretaria General de l'Esport de la Generalitat de Catalunya en la data en què finalitza el termini de presentació de sol·licituds.
✓ Estar inscrites o adscrites a una federació esportiva catalana.
✓ Tenir la seu social al municipi en qüestió.
✓ Disposar de les assegurances que decreti la llei vigent (aquí cal destacar les assegurances de responsabilitat civil i l'assegurança d'assistència sanitària per a tots els participants de la instal·lació esportiva).
✓ Disposar de la documentació acreditativa del fet que el monitoratge té el certificat d'antecedents penals i de delictes de naturalesa sexual.
✓ Designar una persona de referència dins de l'entitat per a la coordinació amb l'ens local.
✓ Tenir inscrits i actualitzats els membres de la junta directiva.
✓ Diligenciar al registre d'entitats esportives el llibre d'actes i el llibre de caixa que detalli ingressos i despeses.
✓ Disposar dels certificats que acrediten que s'està al corrent de les obligacions tributàries i amb la Seguretat Social.
✓ Complir les normes laborals de contractació i seguretat del personal, així com la normativa en matèria de voluntariat.
✓ Complir els requisits establerts en el reglament d'ús de les instal·lacions esportives o en altres reglaments referents a l'ús dels equipaments esportius.
✓ Aprovar anualment els comptes de l'associació (liquidació de l'exercici vençut i pressupost de l'exercici següent) mitjançant l'assemblea general. Presentar l'acta de l'assemblea.

Font: elaboració pròpia, 2023.

A banda dels requisits mínims que els ens locals han de vetllar perquè les entitats esportives compleixin, aquestes s'haurien de regir pels compromisos següents en el moment de signar el conveni d'ús o les bases d'acceptació de la participació en la concurrència competitiva:

Taula 3. Compromisos de les entitats esportives

Compromisos
Cal fer un bon ús de les instal·lacions esportives i del seu equipament, i fer-se càrrec dels imports dels danys que puguin ocasionar-se en béns per ús inadequat, mals usos o negligència.
Cal garantir l'aprofitament real dels horaris cedits per a la realització de l'activitat autoritzada, i evitar les faltes d'assistència continuades i la infrautilització.
Els horaris d'entrenament i de competició són responsabilitat total de les entitats beneficiàries. La comunicació i la confirmació de qualsevol variació respecte als calendaris i horaris inicials s'han de fer per escrit o per correu electrònic a l'ens local.
Es recomana establir un mínim de 15 dies d'antelació per a la notificació de canvis i baixes d'horaris autoritzats.
En cas d'organització d'una activitat o acte no previst a l'inici de la temporada, es recomana sol·licitar l'espai a l'ens local amb un mínim de 30 dies naturals d'antelació.
Cal respectar el dret d'utilització de l'equipament esportiu per part de l'ens local en les hores i/o dies que, de manera puntual, estimi convenients, sempre amb un avís previ a l'entitat en un termini mínim de 48 hores.

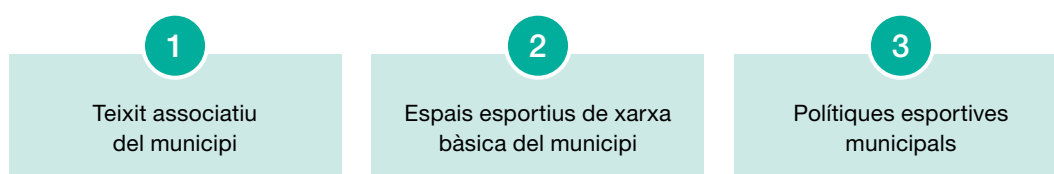
Font: elaboració pròpia, 2023.

Els ens locals han de valorar si volen incloure tots els requisits i compromisos en el moment en què s'executi la nova proposta de criteris o si els hi volen incorporar progressivament.

1.3. Diagnosi

La diagnosi és una eina necessària per conèixer la situació esportiva del municipi i les polítiques esportives municipals que aquest segueix. Així doncs, per tal d'obtenir una imatge de l'estat actual de les entitats i instal·lacions esportives, i també per observar les necessitats que hi ha actualment al municipi i preveure les futures, s'ha fet una diagnosi a partir de tres dimensions. Les dimensions proposades engloben diferents àmbits que permeten a l'ens local obtenir una visió total del sistema esportiu local.

Figura 1. Dimensions de la diagnosi

Font: elaboració pròpia, 2023.

En la diagnosi s'avaluen les dimensions establertes amb indicadors que es defineixen com a instruments de mesura. Així doncs, la diagnosi hauria de permetre fer

una avaluació general de cada entitat, espai esportiu i política esportiva. Per aquest motiu, s'insta a quantificar numèricament cada indicador per facilitar l'anàlisi posterior. En el cas de les entitats, caldria fer una mitjana ponderada de la puntuació de cada entitat en el mateix indicador. D'altra banda, aquest procés de mesura pot ser només qualitatiu i servir per conèixer si l'ens local disposa dels diferents indicadors presentats que li permetin avaluar el seu estat actual. D'aquesta manera es podrà extreure una dada general que facilitarà la creació de la imatge de la situació esportiva del municipi.

Un aspecte que cal tenir en compte per a la diagnosi és la possibilitat d'agafar les dades de cada indicador dels tres anys anteriors. Així es podran veure les progressions de cada entitat i instal·lació, cosa que permetrà una anàlisi més exhaustiva, i es podran fer les projeccions per als anys següents.

També cal destacar que els diferents indicadors de la diagnosi permeten obtenir una imatge amb informació qualitativa i quantitativa que pot variar segons la mida i la població del municipi, així com les demandes i les necessitats específiques que puguin tenir els ens locals.

Dimensió 1. Teixit associatiu del municipi

Per a la primera dimensió, cal fer una anàlisi de la situació del teixit associatiu del municipi mitjançant l'estudi de les dades que ofereixen els diferents indicadors proposats, ja que es considera que les entitats són els agents esportius clau i principals en la distribució dels espais esportius.

Figura 2. Dimensió 1. Teixit associatiu del municipi

- **1.1.** Modalitat esportiva
- **1.2.** Antiguitat
- **1.3.** Volum d'esportistes
- **1.4.** Volum d'esportistes menors de 16 anys
- **1.5.** Nombre d'esportistes d'alt rendiment a les entitats
- **1.6.** Nombre d'esportistes en competicions escolars
- **1.7.** Nombre d'esportistes d'inclusió social
- **1.8.** Equitat de gènere en els equips de les entitats
- **1.9.** Polítiques esportives municipals
- **1.10.** Quantitat de personal tècnic contractat
- **1.11.** Preu de l'activitat

Font: elaboració pròpia, 2023.

Indicador 1.1. Modalitat esportiva

És fonamental que l'ens local conegui quantes entitats hi ha de cada modalitat esportiva. Aquest indicador és important per establir els espais de competició de cada esport i, d'aquesta manera, tenir en compte el reglament i el desenvolupament de cada disciplina esportiva per garantir un entrenament desenvolupat en condicions semblants a la competició.

Indicador 1.2. Antiguitat

L'antiguitat de les entitats permet copsar la importància històrica que han tingut en la població i l'estatus de què gaudeixen actualment per valorar el servei que ofereixen al municipi.

Indicador 1.3. Volum d'esportistes

El volum d'esportistes de cada entitat proporciona informació sobre les demandes d'espais que hi ha actualment al municipi, i, observant les dades dels anys anteriors, es pot avaluar la progressió que aquest indicador ha tingut i pot tenir en les properes temporades. Així es poden preveure els canvis en la sol·licitud d'espais, ja que si hi ha un increment constant del volum d'esportistes, l'ens haurà de donar-hi resposta ampliant els horaris disponibles per a l'entitat, o, fins i tot, pot adoptar una postura més restrictiva apostant per un no-creixement de les entitats, en cas que no hi hagués possibilitat d'ampliar els espais esportius.

Indicador 1.4. Esportistes menors de 16 anys

El volum d'esportistes menors de 16 anys en les entitats esportives indica el gruix de l'esport de base de l'entitat i del municipi. És un indicador molt rellevant en les polítiques públiques enfocades a l'esport de base.

Indicador 1.5. Esportistes d'alt rendiment a les entitats

Total d'esportistes o llicències d'alt rendiment per entitat esportiva. Es considera esportista d'alt rendiment la persona que participa, com a mínim, en competicions estatals, és a dir, organitzades per federacions esportives nacionals i/o internacionals. Aquest paràmetre és clau per als ens locals que tinguin esportistes o equips que competeixin en màximes categories i que facin d'aquesta la seva aposta municipal.

Indicador 1.6. Esportistes en competicions escolars

Es busca que les entitats prenguin part en les competicions escolars i no únicament en les federades, és a dir, les organitzades pel consell esportiu corresponent, per tal de donar importància a l'esport formatiu.

Indicador 1.7. Esportistes d'inclusió social

Si les polítiques públiques van adreçades a facilitar la pràctica esportiva entre la població, aquest indicador permet conèixer el total d'esportistes amb ajudes i/o beques per accedir a l'entitat (ajudes destinades a esportistes amb dificultats socioeconòmiques).

Indicador 1.8. Esportistes empadronats al municipi

Volum d'esportistes empadronats al mateix municipi de les entitats esportives. Aquesta dada proporciona informació rellevant sobre el foment de la pràctica esportiva dins del mateix municipi (oferta de pràctica esportiva per a la població del municipi).

Indicador 1.9. Equitat de gènere en els equips de les entitats

Una part fonamental per a la visió general de l'estat de les entitats és conèixer l'equitat d'hores i espais d'entrenament entre esportistes masculins i femenins de la mateixa categoria, és a dir, determinar si els equips masculins i femenins entrenen les mateixes hores i en les mateixes condicions d'espai.

Indicador 1.10. Personal tècnic contractat

És important que les entitats regulin els contractes de voluntariat. Tenir un control del nombre de persones que treballen a l'entitat, amb contracte o sense, és necessari per promoure la inserció laboral en el món de l'esport. Cada vegada amb més freqüència, es valora la professionalització de les entitats esportives i se'n regula el personal tècnic, tant pel que fa a la contractació com pel que fa a la formació mínima requerida.

Indicador 1.11. Preu de l'activitat

Per a l'ens municipal és important conèixer el preu que els costa als esportistes i/o a les seves famílies formar part de les entitats esportives del municipi durant una temporada, a fi d'avaluar si disposen de polítiques socials i/o ajudes.

Dimensió 2. Espais esportius de xarxa bàsica del municipi

Un dels elements clau per avaluar l'estat esportiu del municipi és analitzar els espais esportius de xarxa bàsica disponibles per a la pràctica esportiva, ja que això permetrà conèixer les potencialitats i les mancances del municipi en relació amb la demanda d'espais esportius, tant per al teixit associatiu com per a la ciutadania.

Figura 3. Dimensió 2. Espais esportius de xarxa bàsica del municipi

- **2.1.** Nombre d'espais esportius de xarxa bàsica per zones
- **2.2.** Nombre de pistes poliesportives a l'aire lliure
- **2.3.** Nombre de pavellons
- **2.4.** Nombre de camps poliesportius
- **2.5.** Nombre d'espais esportius de xarxa bàsica escolars
- **2.6.** Nombre d'espais esportius de xarxa bàsica privats
- **2.7.** Percentatge d'ocupació de les pistes poliesportives
- **2.8.** Percentatge d'ocupació dels pavellons poliesportius
- **2.9.** Percentatge d'ocupació dels camps poliesportius

Font: elaboració pròpia, 2023.

Indicador 2.1. Espais esportius de xarxa bàsica per zones

Per tal de poder obtenir la imatge de la situació actual de les entitats i els espais esportius, i determinar la proximitat de l'activitat esportiva per a tota la població, és necessari conèixer quants espais esportius, especialment de xarxa bàsica, hi ha a cada zona o divisió del municipi, a fi d'analitzar si totes les zones tenen condicions similars per poder practicar alguna activitat esportiva.

Indicador 2.2. Pistes poliesportives a l'aire lliure

Segons el Pla director d'instal·lacions i equipaments esportius de Catalunya (PIEC), les pistes poliesportives són espais esportius exteriors que s'utilitzen per a la pràctica de diferents disciplines esportives. Són un element bàsic de la xarxa d'equipaments

esportius de Catalunya, ja que proporcionen espais per a la pràctica d'activitat física i esportiva a la ciutadania i a nombroses entitats esportives. Per aquest motiu, és essencial conèixer el nombre de pistes poliesportives que hi ha al municipi.

Indicador 2.3. Pavellons poliesportius

Els pavellons poliesportius són espais coberts que s'utilitzen per a la pràctica d'activitats físiques i esportives, tant individuals com col·lectives. Són un element important de la xarxa d'equipaments esportius de Catalunya, ja que proporcionen un espai segur i confortable per a la pràctica d'activitat física i esportiva, independentment de les condicions meteorològiques.

Indicador 2.4. Camps poliesportius

Els camps poliesportius són espais esportius exteriors que es poden utilitzar per a la pràctica de diferents disciplines esportives. Són instal·lacions esportives importants, ja que permeten la pràctica d'activitat física i esportiva a l'aire lliure (pel que fa a esports com el futbol o el rugbi).

Indicador 2.5. Espais esportius de xarxa bàsica escolars

Les instal·lacions esportives de xarxa bàsica de titularitat escolar pública són les instal·lacions esportives que es troben en centres educatius públics de Catalunya i que són gestionades per l'administració educativa.

El Decret legislatiu 1/2000, Text únic de la Llei de l'esport, estableix que els espais esportius de xarxa bàsica de titularitat escolar pública de les instal·lacions escolars es poden cedir a l'ajuntament del municipi on es troben per a l'ús esportiu del teixit associatiu. Aquesta cessió es pot fer per un període de temps determinat, una vegada finalitza l'horari lectiu.

És important teixir una relació positiva amb els centres educatius municipals, ja que els espais dels quals aquests disposen poden ser una solució per descongestionar espais esportius municipals i així reduir la bretxa social i de gènere, tal com indica la nova Llei 39/2022, de 30 de desembre, de l'esport.

Indicador 2.6. Espais esportius de xarxa bàsica privats

El nombre d'espais esportius de xarxa bàsica privats és un indicador important de la situació esportiva d'un municipi a l'hora de conèixer-ne l'oferta privada. Quan es fa una diagnosi sobre la situació esportiva d'un municipi, és important tenir en compte el nombre d'espais esportius de xarxa bàsica privats, ja que aquests poden contribuir a satisfer i complementar la demanda d'activitat física i esportiva de la ciutadania i de les entitats esportives.

Indicador 2.7. Percentatge d'ocupació de les pistes poliesportives

A les pistes poliesportives, que són espais descoberts, es poden practicar diversos esports, com són el bàsquet, el voleibol, el futbol sala, el patinatge, etc., en funció de les dimensions i les característiques de la pista. Aquestes dimensions, juntament amb la demanda d'ús, fan que hi hagi un nivell més alt o més baix de saturació de la pista.

Per a l'ens local, resulta essencial conèixer l'ocupació de les pistes poliesportives, que es calcula a partir del nombre d'esportistes i les hores disponibles, per tal de tenir una imatge de la saturació real de l'espai.

Indicador 2.8. Percentatge d'ocupació dels pavellons poliesportius

Els pavellons poliesportius són els espais més sol·licitats per les modalitats de pista, ja que els nivells de confort i usabilitat són elevats. Per tant, aquests solen ser espais amb una ocupació molt elevada.

Per a l'ens local, resulta essencial conèixer l'ocupació dels pavellons poliesportius, que es calcula a partir del nombre d'esportistes i les hores disponibles, per tal de tenir una imatge de la saturació real de l'espai.

Indicador 2.9. Percentatge d'ocupació dels camps poliesportius

Els camps tenen espai per a diverses modalitats. Les principals són el futbol i el rugbi, esports que requereixen grans espais per a la pràctica, i amb índexs de pràctica esportiva elevats, en el cas del futbol. Per aquest motiu, els camps solen tenir un percentatge d'ocupació elevat.

Per a l'ens local, resulta essencial conèixer l'ocupació dels camps poliesportius, que es calcula a partir del nombre d'esportistes i les hores disponibles, per tal de tenir una imatge de la saturació real de l'espai.

Dimensió 3. Polítiques esportives municipals

La dimensió de polítiques esportives municipals fa referència a l'elaboració i la implementació de polítiques públiques en l'àmbit de l'activitat física i l'esport que poden tenir un impacte significatiu en la promoció de l'activitat física i l'esport entre la ciutadania.

Figura 4. Dimensió 3. Polítiques esportives municipals

- **3.1.** Nombre d'activitats/programes/esdeveniments esportius municipals que organitza l'ajuntament o en què participa per any
- **3.2.** Existència d'un pla d'esport municipal
- **3.3.** Despeses corrents en esports sobre el total de despeses corrents municipals

Font: elaboració pròpia, 2023.

Indicador 3.1. Activitats/programes/esdeveniments esportius municipals que organitza l'ajuntament o en l'organització dels quals participa per any

El nombre d'activitats, esdeveniments i/o programes esportius que l'ens local organitza o coorganitza durant un any pot determinar la salut esportiva de què gaudeix el municipi, i també repercuteix en la dinamització i la col·laboració del teixit associatiu, que pot ser un agent participatiu en aquestes activitats.

Indicador 3.2. Existència d'un pla d'esport municipal

Un pla d'esport municipal és un document que estableix els objectius i les actuacions planificades que un ajuntament ha de dur a terme en l'àmbit de l'activitat física i l'esport. La presència d'un pla d'esport municipal suggereix que l'ens local té una visió estratègica de l'esport i que està compromès a promoure'l i fomentar-lo.

Indicador 3.3. Despeses corrents en esports sobre el total de despeses corrents municipals

Aquest indicador és un reflex important de la voluntat política de l'ens local per promoure l'activitat física i l'esport. Es calcula a partir del percentatge de despeses corrents en esports sobre el total de les despeses corrents municipals.

Figura 5. Dimensions i indicadors que conformen la diagnosi del sistema esportiu

Dimensió 1. Teixit associatiu del municipi
<ul style="list-style-type: none"> • 1.1. Modalitat esportiva • 1.2. Antiguitat • 1.3. Volum d'esportistes • 1.4. Volum d'esportistes menors de 16 anys • 1.5. Nombre d'esportistes d'alt rendiment a les entitats • 1.6. Nombre d'esportistes en competicions escolars • 1.7. Nombre d'esportistes d'inclusió social • 1.8. Equitat de gènere en els equips de les entitats • 1.9. Polítiques esportives municipals • 1.10. Quantitat de personal tècnic contractat • 1.11. Preu de l'activitat
Dimensió 2. Espais esportius de xarxa bàsica del municipi
<ul style="list-style-type: none"> • 2.1. Nombre d'espais esportius de xarxa bàsica per zones • 2.2. Nombre de pistes poliesportives a l'aire lliure • 2.3. Nombre de pavellons • 2.4. Nombre de camps poliesportius • 2.5. Nombre d'espais esportius de xarxa bàsica escolars • 2.6. Nombre d'espais esportius de xarxa bàsica privats • 2.7. Percentatge d'ocupació de les pistes poliesportives • 2.8. Percentatge d'ocupació dels pavellons poliesportius • 2.9. Percentatge d'ocupació dels camps poliesportius
Dimensió 3. Polítiques esportives municipals
<ul style="list-style-type: none"> • 3.1. Nombre d'activitats/programes/esdeveniments esportius municipals que organitza l'ajuntament o en què participa per any • 3.2. Existència d'un pla d'esport municipal • 3.3. Despeses corrents en esports sobre el total de despeses corrents municipals

Font: elaboració pròpia, 2023.

Una vegada obtinguts els resultats qualitius i quantitius per als indicadors de les dimensions establertes, s'obindrà una imatge de la situació actual del sistema esportiu local, que permetrà, a posteriori, establir la proposta de criteris de distribució dels espais esportius.

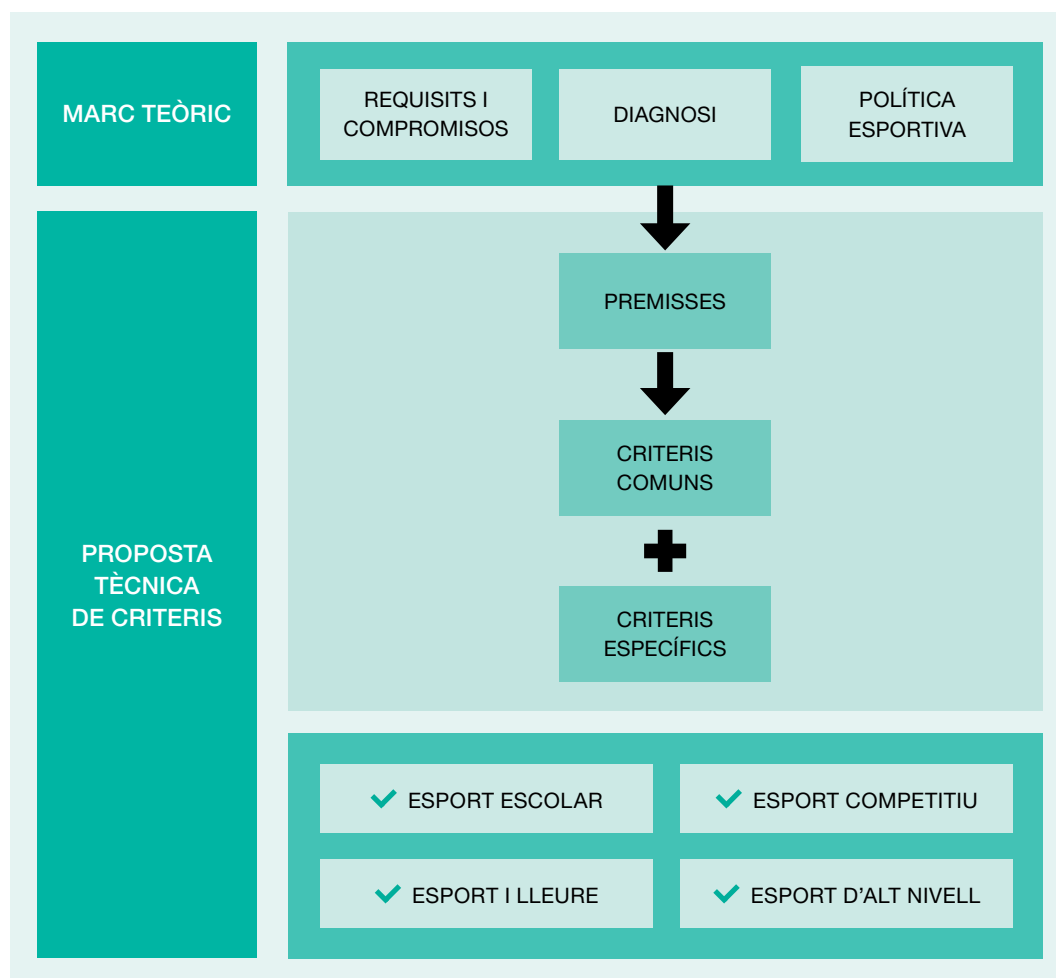

2. Proposta tècnica de criteris

Els ens locals han d'elaborar els criteris de distribució dels espais esportius d'acord amb els requisits que han de complir i els compromisos que han d'adoptar les entitats esportives, les dades obtingudes de la diagnosi i les polítiques esportives municipals. A més, abans d'elaborar els criteris, i prenent en consideració la resta de factors esmentats, l'ens local ha d'establir les premisses necessàries per concretar aquests criteris.

Així doncs, la proposta de criteris ha de tenir fonament, coherència i objectivitat respecte a les necessitats del municipi i de les entitats esportives que fan ús dels equipaments esportius municipals.

Figura 6. Proposta de criteris de distribució d'espais esportius

Font: elaboració pròpia, 2023.

Com a proposta de diferents criteris de distribució d'espais que es poden implementar, s'han tingut en compte els tipus següents de polítiques esportives municipals i aquests eixos estratègics: esport escolar, esport i lleure, esport competitiu i esport d'alt nivell. A banda d'aquests eixos, es considera necessari establir criteris comuns per als diferents estils de polítiques esportives, a partir de les premisses proposades.

2.1. Premisses per a la concreció de criteris

Primerament, cal identificar quines premisses existeixen per a la concreció posterior de criteris i detectar les més rellevants d'acord amb les característiques del sistema esportiu local i les polítiques esportives municipals. Aquestes premisses s'han de detallar a les bases de les sol·licituds dels espais esportius, tant en convenis d'ús com en concurrència competitiva.

A continuació es presenten les premisses més rellevants i representatives per a la concreció dels criteris:

Figura 7. Principals premisses per a la concreció de criteris

Premissa 1 Edat	Premissa 4 Gènere	Premissa 7 Tipus de paviment
Premissa 2 Freqüència d'entrenament per categoria	Premissa 5 Modalitat esportiva	Premissa 8 Nivell de competició
Premissa 3 Volum d'esportistes	Premissa 6 Espai d'entrenament segons edat, esport i categoria	Altres premisses que cal tenir en compte

Font: elaboració pròpia, 2023.

Premissa 1. Edat

L'edat és una premissa important que cal tenir en compte a l'hora de distribuir els espais destinats a la pràctica esportiva, sobretot en edats primerenques. En concordança amb l'article 7.2 de la Llei 39/2022, de 30 de desembre, de l'esport, la pràctica esportiva que duguin a terme les persones menors d'edat ha de ser ajustada i proporcional, en cada moment, al seu desenvolupament personal i a les seves capacitats físiques, psíquiques i emocionals. Per això, és important que els infants puguin practicar activitat física i esport en un horari adient per a la seva edat, amb una freqüència i una durada coherents.

Figura 8. Premissa 1. Edat

Font: elaboració pròpia, 2023.

Pel que fa a les competicions i els partits de cap de setmana, també es considera adient aplicar rangs horaris per edats, tot i que aquests hauran de ser més flexibles, d'acord amb els requisits de les diferents federacions esportives. En cas que quedin espais lliures en algunes franges horàries, els equips podran utilitzar el rang horari disponible encara que no els pertoqui. La premissa analitzada es pot exemplificar en les figures següents:

Taula 4. Premisses per edats en entrenaments i partits

Categories	Edat	Rang horari
Prebenjamí	6-7	17:30 - 18:30
Benjamí	8-9	17:30 - 18:30
Aleví	10-11	17:30 - 18:30
Infantil	12-13	18:30 - 20:00
Cadet	14-15	18:30 - 20:00
Juvenil/júnior	16-17	20:00 - 21:30
Sènior	+ de 18	21:30 - 23:00
Veterans	+ de 35	21:30 - 23:00

Horari	Dissabte	Diumenge
9.00-12.00	Prebenjamí, benjamí, aleví	Prebenjamí, benjamí, aleví, veterans
12.00-14.00	Aleví, infantil	Infantil, cadet, juvenil/júnior, sènior
15.00-17.00	Infantil, cadet, juvenil/júnior	Infantil, cadet, juvenil/júnior, sènior
17.00-20.00	Cadet, juvenil/júnior, sènior, veterans	Cadet, juvenil/júnior, sènior
20.00-22.00	Sènior, veterans	Sènior

Font: elaboració pròpia, 2023.

Cal destacar que hi ha disciplines esportives amb categories diferents de les proposades en la taula anterior. Per a altres categories, els ens locals es poden regir per les franges d'edat indicades.

Premissa 2. Freqüència d'entrenament per categoria

Les premisses per a les freqüències d'entrenament s'utilitzen per recomanar que cada categoria, en funció de l'edat, faci unes hores d'entrenament i unes sessions setmanals màximes. Tot i això, els esportistes i/o equips que participen de manera continuada en competicions d'alt nivell poden fer més hores d'entrenament i més sessions setmanals si en justifiquen prèviament la necessitat.

Taula 5. Premisses per a les freqüències d'entrenament

Categories	Hores setmanals d'entrenament	Sessions setmanals aproximades	Hores per sessió d'entrenament
Prebenjamí	2	2	1
Benjamí	2	2	1
Aleví	2-2,5	2	1-1,25
Infantil	3-3,5	2-3	1-1,25-1,5
Cadet	3-3,5	2-3	1-1,25-1,5
Juvenil/júnior	3,5-4	2-3	1,25-1,5
Sènior	3,5-4	2-3	1,25-1,5
Veterans	1,5	1	1,5

Font: elaboració pròpia, 2023.

Com s'ha esmentat en la premissa anterior, hi ha disciplines esportives amb categories diferents de les proposades en la taula anterior. Per a altres categories, els ens locals es poden regir per les franges d'edat indicades en la taula 4.

Premissa 3. Volum d'esportistes

En general, com més elevat sigui el nombre d'esportistes i/o equips d'una entitat, més hores se li han d'atribuir. Tot i això, aquesta premissa s'ha de valorar tenint en compte les característiques específiques de la pràctica esportiva i l'edat dels esportistes a fi de garantir una ràtio de volum d'esportistes per hora i espai d'entrenament que permeti una pràctica esportiva segura.

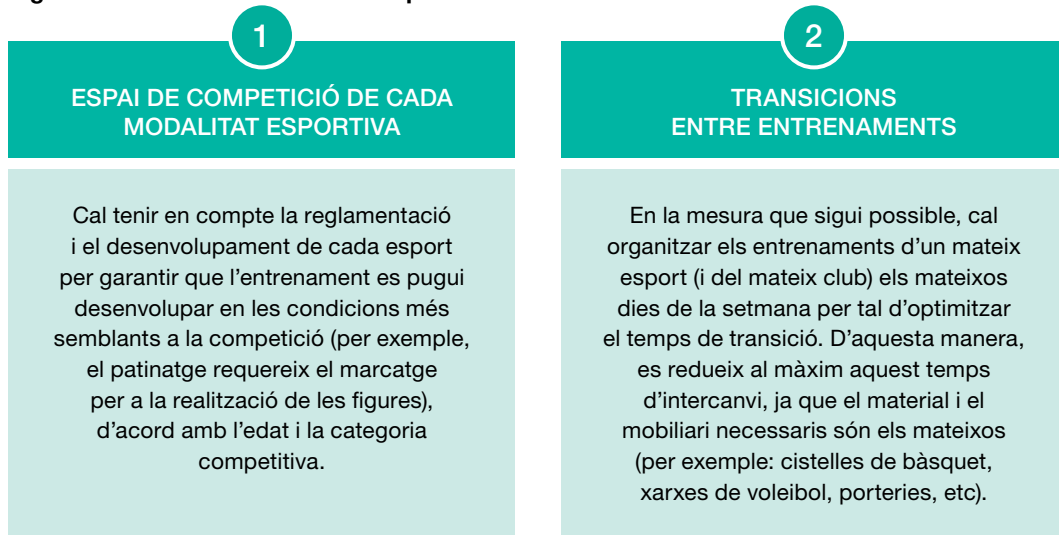
Premissa 4. Gènere

Igualar les hores i els espais d'entrenament entre els equips masculins i femenins d'una mateixa categoria és essencial per garantir la igualtat de condicions en la pràctica esportiva. En cas que en alguna entitat hi hagi categories masculina i femenina al mateix nivell, cal oferir el mateix volum d'hores, la mateixa superfície i el mateix tipus d'espai.

Premissa 5. Modalitat esportiva

La modalitat esportiva s'ha de tenir en compte, principalment, pel que fa a dos criteris bàsics:

Figura 9. Premissa 5. Modalitat esportiva

Font: elaboració pròpia, 2023.

Premissa 6. Espai d'entrenament segons l'edat, l'esport i la categoria

En general, a més edat i en nivells de competició més elevats, cal oferir més espais d'ús, entre els quals s'han d'incloure els que tenen unes condicions més òptimes per a la pràctica de l'esport corresponent, a fi de garantir la màxima seguretat en la pràctica.

En relació amb les premisses 5 i 6, a continuació s'inclou una proposta de divisió dels espais esportius de pista poliesportiva i de camp poliesportiu en funció de la modalitat i l'edat dels i les esportistes:

Taula 6. Premisses per a la divisió d'espais

Esports de pista de menys de 40 metres				
Categories	PAV/POL-1	PAV/POL-2	PAV/POL-3	
Prebenjamí	2	4	6	
Benjamí	2	4	6	
Aleví	2	4	6	
Infantil	2	2	3	
Cadet	2	2	3	
Juvenil/júnior	1	2	3	
Sènior	1	2	3	
Veterans	1	2	3	

Esports de pista de 40 metres				
Categories	PAV/POL-1	PAV/POL-2	PAV/POL-3	
Prebenjamí	2	2	3	
Benjamí	2	2	3	
Aleví	2	2	3	
Infantil	1	2	2	
Cadet	1	2	2	
Juvenil/júnior	1	1	1	
Sènior	1	1	1	
Veterans	1	1	1	

Esports de camp				
Categories	CAM-f7	CAM-1	CAM-2	CAM-3
Prebenjamí	4	4	6	8
Benjamí	4	4	6	8
Aleví	4	4	6	8
Infantil	2	2	4	4
Cadet	2	2	4	4
Juvenil/júnior	1	1	1	2
Sènior	1	1	1	2
Veterans	1	1	1	2

Font: elaboració pròpia, 2023.

Com s'ha esmentat en premisses anteriors, hi ha disciplines esportives amb categories diferents de les proposades en les taules anteriors. Per a altres categories, els ens locals es poden regir per les franges d'edat indicades.

Premissa 7. Tipus de paviment

Cal intentar tenir en compte el paviment que sigui més recomanable per a cada esport, el qual pot variar dins d'un mateix esport segons l'edat i la categoria.

Premissa 8. Nivell de competició

En cas de dubte en l'assignació d'hores i/o espais entre dos equips, cal afavorir el que competeixi a un nivell més elevat.

Altres premisses que cal tenir en compte

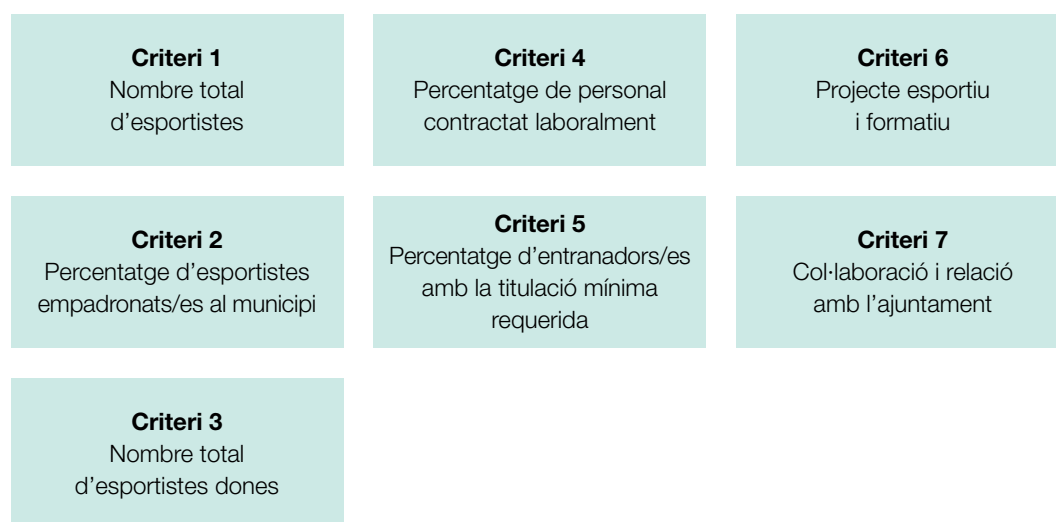
Hi ha altres premisses que també es poden utilitzar en la distribució dels espais i que caldrà considerar segons la realitat de cada municipi. Algunes d'aquestes poden ser la distància setmanal entre entrenaments, la participació d'esportistes locals, el preu de l'activitat, la mida social de l'entitat esportiva, l'antiguitat, etc.

2.2. Críteris comuns

Es proposen críteris comuns que tots els ens locals haurien de tenir en compte a l'hora d'assignar les hores d'entrenament a les entitats esportives que sol·liciten espais esportius municipals. Aquests críteris s'han elaborat des del vessant esportiu, organitzatiu, de gestió i social de l'entitat, i vers l'ens local.

Figura 10. Proposta de críteris comuns

Font: elaboració pròpia, 2023.

Críteri 1. Nombre total d'esportistes

- **Descripció:** nombre total d'esportistes de l'entitat esportiva. En el recompte s'inclouen les llicències federatives, les llicències escolars, així com els i les esportistes que no disposen de llicència.
- **Justificació:** el nombre total d'esportistes és un criteri fonamental a l'hora d'assignar les hores d'entrenament a les entitats esportives, ja que, com més esportistes tenen, més hores i espais d'entrenament necessiten.
- **Avantatges:** la potenciació del creixement del nombre d'esportistes de les entitats esportives i l'augment del percentatge d'índex de pràctica esportiva del municipi.
- **Inconvenients:** la voluntat de les entitats esportives de créixer en quantitat i no en qualitat, i també la possibilitat que tinguin un nombre elevat d'esportistes no empadronats/ades al municipi.
- **Forma de puntuació:** per barems.

Criteri 2. Percentatge d'esportistes empadronats/ades al municipi

- **Descripció:** percentatge d'esportistes empadronats/ades al municipi en relació amb el total d'esportistes de l'entitat esportiva.
- **Justificació:** el percentatge d'esportistes empadronats/ades al municipi és un criteri establert per valorar si l'entitat esportiva fomenta l'activitat física i l'esport al municipi o, contràriament, té un percentatge elevat d'esportistes de fora del municipi.
- **Avantatges:** l'augment del percentatge d'índex de pràctica esportiva del municipi i el foment de l'activitat física i l'esport entre la població del municipi.
- **Inconvenients:** la possible demanda insuficient al mateix municipi en determinats municipis o en disciplines esportives concretes.
- **Forma de puntuació:** per barems.

Criteri 3. Nombre total d'esportistes dones

- **Descripció:** nombre total d'esportistes dones de l'entitat esportiva. En el recompte s'inclouen les llicències federatives, les llicències escolars, així com les esportistes que no disposen de llicència.
- **Justificació:** amb l'objectiu de fomentar l'esport femení i de fer augmentar la pràctica esportiva entre les dones, es considera necessari establir un criteri per promoure la pràctica esportiva femenina.
- **Avantatges:** la potenciació del creixement del nombre de dones a les entitats esportives i l'augment del percentatge d'índex de pràctica esportiva femenina del municipi.
- **Inconvenients:** el fet de considerar només les esportistes femenines com un aspecte positiu en les polítiques esportives sense tenir en compte l'equitat entre esportistes homes i dones.
- **Forma de puntuació:** per barems.

Criteri 4. Percentatge de personal contractat laboralment (gerent, director/a tècnic/a, coordinador/a, entrenador/a, etc.)

- **Descripció:** percentatge de personal de l'entitat esportiva amb contracte laboral. S'hi inclou tot el personal de les entitats esportives a excepció dels membres de la junta directiva.

- **Justificació:** en aquest criteri, l'objectiu és regular els contractes de voluntariat del personal associat a les entitats esportives perquè les entitats esportives tinguin una estructura organitzativa sòlida.
- **Avantatges:** la regulació de l'activitat de les entitats esportives fent complir la Llei 3/2008, de 23 d'abril, de l'exercici de les professions de l'esport, i les oportunitats laborals per a joves i adults en l'àmbit de l'activitat física i l'esport.
- **Inconvenients:** les dificultats per part de determinades entitats esportives per assumir les despeses associades als contractes laborals, especialment pel que fa a la Seguretat Social. També cal considerar que hi ha entitats més petites que no disposen d'una estructura de personal professionalitzada, però l'ens local hauria de facilitar els processos o les formacions perquè això fos possible.
- **Forma de puntuació:** per barems.

Criteri 5. Percentatge d'entrenadors/es amb la titulació mínima requerida

- **Descripció:** percentatge d'entrenadors/es amb la titulació mínima requerida per a la modalitat o modalitats esportives que es practiquen a l'entitat esportiva.
- **Justificació:** l'objectiu és que les entitats esportives ofereixin activitat física i esport de qualitat amb una visió educativa i de valors per als esportistes. Es considera fonamental que els/les entrenadors/es tinguin la titulació mínima requerida.
- **Avantatges:** el fet de fomentar que les entitats esportives ofereixin l'ensenyament i perfeccionament d'una disciplina esportiva amb un nivell de qualitat elevat que permeti incrementar el nivell esportiu i la satisfacció dels esportistes.
- **Inconvenients:** les dificultats per part de determinades entitats esportives per trobar entrenadors/es titulats.
- **Forma de puntuació:** per barems.

Criteri 6. Projecte esportiu i formatiu

- **Descripció:** presentació d'un projecte esportiu en què s'identifiqui una metodologia definida per assolir una millora del nivell dels esportistes i entrenadors/es de l'entitat esportiva.
- **Justificació:** comptar amb un full de ruta enfocat a la millora integral de l'esportista en valors, hàbits saludables i aprenentatge de la disciplina esportiva permetrà disposar d'una guia per assolir-ho.

- **Avantatges:** el fet d'oferir un aprenentatge global a esportistes i entrenadors/es de l'entitat esportiva mitjançant un projecte definit.
- **Inconvenients:** la incapacitat de determinades entitats esportives de disposar d'un projecte esportiu amb una metodologia definida i un objectiu de millora i aprenentatge formatiu.
- **Forma de puntuació:** per compliment (sí o no).

Criteri 7. Col·laboració i relació amb l'ajuntament

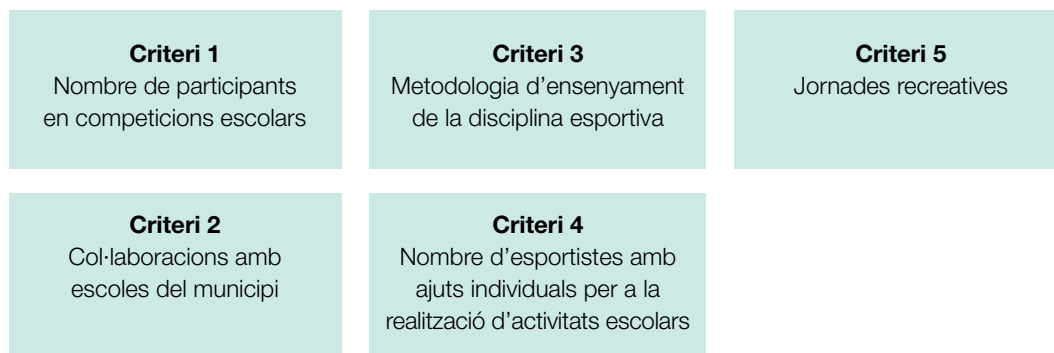
- **Descripció:** nivell de participació de l'entitat esportiva en tot allò que requereixi i/o sol·liciti l'ens local en el seu dia a dia, tant en reunions periòdiques com en comissions, projectes, etc.
- **Justificació:** la participació activa de l'entitat esportiva en la gestió diària de l'ens local permetrà millorar el sistema esportiu i teixir relacions i sinergies entre diferents agents esportius.
- **Avantatges:** la millora del sistema esportiu local amb el suport de l'entitat esportiva i la participació activa d'aquesta.
- **Inconvenients:** la implicació de determinades entitats esportives que no tenen disponibilitat horària, ganes ni proactivitat envers l'ens local.
- **Forma de puntuació:** per compliment (sí o no).

2.3. Esport escolar

Es considera esport escolar tota disciplina esportiva practicada per infants i nens/es que es troben en l'etapa escolar obligatòria d'educació infantil i primària (de 3 a 12 anys). També s'hi inclouen totes les persones escolaritzades fins a 16 anys que participen en competicions escolars.

Figura 11. Proposta de criteris d'esport escolar

Font: elaboració pròpia, 2023.

Criteri 1. Nombre de participants en competicions escolars

- **Descripció:** nombre total d'esportistes participants en competicions escolars.
- **Justificació:** per promocionar l'esport escolar es considera important que les entitats esportives tinguin esportistes participants en competicions escolars o menors de 12 anys que participen en competicions federades.
- **Avantatges:** el foment de la pràctica esportiva, amb diferents nivells de competició i exigència, i l'ampliació de l'oferta de pràctica esportiva al municipi.
- **Inconvenients:** la reticència de les entitats esportives a participar en competicions no federades.
- **Forma de puntuació:** per barems.

Criteri 2. Col·laboracions amb escoles del municipi

- **Descripció:** nombre de col·laboracions amb escoles del municipi en una temporada mitjançant l'ús dels espais esportius escolars, la promoció de la disciplina esportiva, jornades conjuntes, etc.
- **Justificació:** les col·laboracions permeten poder fer ús de les seves instal·lacions per a la pràctica esportiva; d'aquesta manera, es fa menys ús de les instal·lacions municipals; també es duen a terme altres iniciatives per promocionar l'activitat esportiva.

- **Avantatges:** el foment de la pràctica esportiva propera entre els infants estudiants dels centres escolars, així com la reducció del nombre d'equips i entitats que han de fer ús de les instal·lacions esportives municipals.
- **Inconvenients:** la reticència d'algunes entitats i clubs a fer servir instal·lacions escolars per a la seva pràctica esportiva, ja que a vegades aquestes no compleixen els requisits de les modalitats esportives.
- **Forma de puntuació:** per barems.

Criteri 3. Metodologia d'ensenyament de la disciplina esportiva

- **Descripció:** presentació d'un projecte esportiu en què s'identifiquin els aprenentatges que cal assolir per categoria i edat, així com els mecanismes d'avaluació d'aquests aprenentatges i els valors de l'entitat esportiva.
- **Justificació:** l'anàlisi de la metodologia d'ensenyament que utilitza l'entitat esportiva permetrà avaluar quina és la manera d'ensenyar una modalitat esportiva per part de l'entitat.
- **Avantatges:** la millora de l'ensenyament de la disciplina esportiva per part de l'entitat esportiva mitjançant una metodologia definida.
- **Inconvenients:** la manca de recursos humans disponibles i/o de coneixement per concretar una metodologia d'ensenyament pròpia.
- **Forma de puntuació:** per compliment (sí o no).

Criteri 4. Nombre d'esportistes amb ajuts individuals per a la realització d'activitats extraescolars

- **Descripció:** nombre d'esportistes de les entitats que reben ajuts individuals per a la pràctica esportiva.
- **Justificació:** per tal d'apropar l'esport a tothom, i fer-lo accessible mentre es fomenta l'esport escolar, és important tenir esportistes amb ajuts individuals per a la realització d'activitats extraescolars entre els equips de l'entitat.
- **Avantatges:** el foment de la pràctica esportiva entre els infants i joves i la potenciació de l'accessibilitat a l'esport per a totes les persones que ho vulguin.
- **Inconvenients:** les dificultats de les entitats esportives i/o els ens locals per oferir ajuts individuals.
- **Forma de puntuació:** per barems.

Criteri 5. Jornades recreatives

- **Descripció:** nombre de jornades recreatives dutes a terme per l'entitat durant un any. S'hi inclouen activitats en jornades festives com Nadal, el final de temporada, la Castanyada, etc.
- **Justificació:** és important que les entitats, amb la finalitat de fomentar el caliu i el sentiment de pertinença dels i les esportistes, duguin a terme activitats recreatives en dates especials i creïn un ambient més lúdic i fora de la línia dels entrenaments i les competicions.
- **Avantatges:** la intensificació del sentiment de pertinença dels i les esportistes a l'entitat i la creació d'un ambient lúdic.
- **Inconvenients:** les dificultats econòmiques i la manca d'iniciativa de les entitats per desenvolupar jornades d'aquest tipus.
- **Forma de puntuació:** per barems.

2.4. Esport i lleure

Amb l'objectiu que les entitats esportives promoguin l'esport de lleure, és a dir, l'activitat esportiva des d'un vessant no competitiu i enfocat a l'àmbit del lleure i la salut, es proposen els criteris següents de distribució d'espais:

Figura 12. Proposta de criteris d'esport i lleure

<p>Criteri 1 Nombre d'esportistes que participen en competicions escolars</p>	<p>Criteri 3 Organització d'activitats i/o esdeveniments esportius d'interès per al municipi</p>	<p>Criteri 3 Participació en activitats de lleure i salut</p>
<p>Criteri 2 Nombre d'equips/grups de l'entitat que participen en competicions no federades</p>	<p>Criteri 4 Projectes esportius inclusivius i socials</p>	<p>Criteri 6 Codi ètic de l'entitat esportiva</p>

Font: elaboració pròpia, 2023.

Criteri 1. Nombre d'esportistes que participen en competicions no federades

- **Descripció:** nombre total d'esportistes de l'entitat esportiva que participen en competicions no federades, com ara lligues escolars, de lleure, no competitives, etc.

- **Justificació:** per fomentar l'esport de lleure, es considera important que les entitats esportives tinguin esportistes que participin en competicions no federades; d'aquesta manera s'ofereix una alternativa a les persones que volen gaudir de l'esport no competitiu.
- **Avantatges:** el fet de potenciar el creixement del nombre d'esportistes de lleure en les entitats esportives i d'oferir una alternativa a l'esport tradicional competitiu a la població del municipi.
- **Inconvenients:** la reticència de les entitats esportives a participar en competicions no federades i la manca d'espais esportius per a equips no federats.
- **Forma de puntuació:** per barems.

Criteri 2. Nombre d'equips/grups de l'entitat que participen en competicions no federades

- **Descripció:** nombre total d'equips/grups de l'entitat esportiva que participen en competicions no federades, com ara lligues escolars, de lleure, no competitives, etc.
- **Justificació:** per fomentar l'esport de lleure es considera important que les entitats esportives tinguin equips/grups que participin en competicions no federades; d'aquesta manera, s'ofereix una alternativa a les persones que volen gaudir de l'esport no competitiu.

- **Avantatges:** el fet de potenciar el creixement del nombre d'esportistes de lleure en les entitats esportives i d'oferir una alternativa a l'esport tradicional competitiu a la població del municipi.
- **Inconvenients:** la reticència de les entitats esportives a participar en competicions no federades i la manca d'espais esportius per a equips no federats.
- **Forma de puntuació:** per barems.

Criteri 3. Organització d'activitats i/o esdeveniments esportius d'interès per al municipi

- **Descripció:** nombre d'activitats i/o esdeveniments esportius organitzats o coorganitzats al municipi durant un any amb participació de persones no vinculades a l'entitat esportiva.
- **Justificació:** el paper que adopti l'entitat esportiva vers el municipi, i no únicament en relació amb la seva activitat ordinària, permetrà que l'ens local tingui més riquesa d'activitats i/o esdeveniments i que augmenti la pràctica esportiva no tan sols de la disciplina esportiva que es practica a l'entitat esportiva.
- **Avantatges:** el foment d'activitats i/o esdeveniments que permeten incrementar la pràctica esportiva al municipi, i també la implicació de l'entitat esportiva en la promoció esportiva de l'ens local.
- **Inconvenients:** la coordinació entre l'ens local i l'entitat a l'hora de definir les activitats i/o esdeveniments, és a dir, la necessitat que estiguin en concordança. Així mateix, la visió de l'entitat esportiva pel que fa al retorn que produeixen, per a l'entitat mateixa, aquestes activitats i/o esdeveniments.
- **Forma de puntuació:** per barems.

Criteri 4. Projectes esportius inclusius i socials

- **Descripció:** conjunt d'iniciatives i/o programes esportius inclusius i socials que l'entitat esportiva porta a terme durant un any. En els projectes s'inclouen iniciatives amb altres entitats esportives, ens locals, altres ens públics, fundacions sense ànim de lucre, el sector privat, etc.
- **Justificació:** l'esport de lleure està relacionat amb la inclusió i l'esport per a tothom. En aquest sentit, es valora de manera positiva que l'entitat esportiva participi en projectes esportius inclusius i socials al llarg de l'any.
- **Avantatges:** el fet de potenciar les iniciatives inclusives i socials en l'àmbit de l'activitat física i l'esport al municipi i d'oferir la pràctica esportiva a col·lectius que tradicionalment no són tinguts en compte per les entitats esportives.

- **Inconvenients:** la implicació de determinades entitats esportives en la realització de projectes esportius inclusius i socials.
- **Forma de puntuació:** per barems.

Criteri 5. Participació en activitats de lleure i salut

- **Descripció:** participació de l'entitat esportiva en activitats de lleure i salut promogudes per l'ens local o altres agents socials del municipi o supramunicipals.
- **Justificació:** l'esport de lleure està relacionat amb la promoció d'hàbits i iniciatives saludables i de lleure al municipi. En aquest sentit, es valora de manera positiva que l'entitat esportiva participi en activitats de lleure i salut al llarg de l'any.
- **Avantatges:** el suport directe a activitats i iniciatives que repercuteixen positivament en la salut de la ciutadania.
- **Inconvenients:** la implicació de determinades entitats esportives en la realització de projectes esportius inclusius i socials.
- **Forma de puntuació:** per barems.

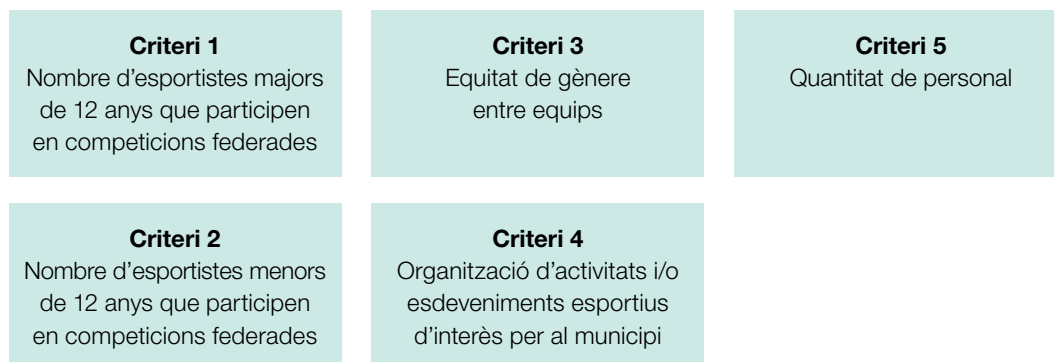
Criteri 6. Codi ètic de l'entitat esportiva

- **Descripció:** presentació d'un projecte que ha de preveure un codi ètic que faci referència a tots els nivells i àmbits de l'entitat esportiva.
- **Justificació:** disposar d'un codi ètic permetrà a les entitats esportives tenir protocols i normes d'actuació en casos de conductes inapropiades i problemàtiques internes amb esportistes, entrenadors/es, personal, junta directiva, famílies, etc.
- **Avantatges:** el fet de potenciar una conducta en valors de tots els agents implicats en el dia a dia de l'entitat esportiva i d'actuar en cas de conducta inapropiada o qualsevol problemàtica.
- **Inconvenients:** la incapacitat de determinades entitats esportives per elaborar un codi ètic en condicions (a causa de la possible manca de recursos).
- **Forma de puntuació:** per compliment (sí o no).

2.5. Esport competitiu

Es considera esport competitiu tot l'esport que es practica mitjançant competicions federades organitzades per les respectives federacions esportives catalanes i/o supraterritorials.

Figura 13. Proposta de criteris d'esport competitiu

Font: elaboració pròpia, 2023.

Criteri 1. Nombre d'esportistes majors de 12 anys que participen en competicions federades

- **Descripció:** nombre total d'esportistes majors de 12 anys que participen en competicions federades i competitives.
- **Justificació:** amb l'objectiu de promoure l'esport competitiu, és important que les entitats tinguin un nombre elevat de participants majors de 12 anys.
- **Avantatges:** el fet d'oferir una opció de pràctica esportiva federada a les persones majors de 12 anys.
- **Inconvenients:** les dificultats per comptar amb un espai d'entrenament adequat per oferir entrenaments de qualitat en cas que hi hagi un gran nombre de participants d'una mateixa categoria.
- **Forma de puntuació:** per barems.

Criteri 2. Nombre d'esportistes menors de 12 anys que participen en competicions federades

- **Descripció:** nombre total d'esportistes menors de 12 anys que participen en competicions federades i competitives.
- **Justificació:** amb l'objectiu de promoure l'esport competitiu, és important que les entitats tinguin un nombre elevat de participants menors de 12 anys.

- **Avantatges:** el fet d'oferir una opci3 de pr3ctica esportiva federada a les persones menors de 12 anys.
- **Inconvenients:** la inculcaci3 de valors associats a la competici3 i no a la formaci3 en esportistes d'edats primerenques.
- **Forma de puntuaci3:** per barems.

Creris 3. Equitat de gènere entre els equips

- **Descripci3:** nombre d'hores que comparteixen els equips masculins i femenins en les mateixes condicions d'espai.
- **Justificaci3:** és important que els equips femenins i masculins tinguin les mateixes condicions d'entrenament, tant en termes d'hores com d'espai, per tal de poder rendir de la mateixa manera en les seves competicions respectives.
- **Avantatges:** assegurar una equitat de gènere en les condicions d'entrenament permet unes bones pr3ctiques pel que fa a la perspectiva de gènere; d'aquesta manera, es facilita l'acc3s de les nenes i les dones a l'esport.
- **Inconvenients:** la complexitat que pot comportar ajustar els horaris i els espais entre els equips masculins i femenins adequant totes les condicions per a cada gènere.
- **Forma de puntuaci3:** per compliment (s3 o no).

Criteri 4. Organització d'activitats i/o esdeveniments esportius d'interès per al municipi

- **Descripció:** nombre d'activitats i/o esdeveniments esportius organitzats o coorganitzats al municipi durant un any amb participació de persones no vinculades a l'entitat esportiva.
- **Justificació:** el paper que adopti l'entitat esportiva vers el municipi, i no únicament en relació amb la seva activitat ordinària, permetrà que l'ens local tingui més riquesa d'activitats i/o esdeveniments i que augmenti la pràctica esportiva no tan sols de la disciplina esportiva que es practica a l'entitat esportiva.
- **Avantatges:** el foment d'activitats i/o esdeveniments que permeten incrementar la pràctica esportiva al municipi, i també la implicació de l'entitat en la promoció esportiva de l'ens local.
- **Inconvenients:** la coordinació entre l'ens local i l'entitat a l'hora de definir les activitats i/o esdeveniments, és a dir, la necessitat que estiguin en concordança. Així mateix, la visió de l'entitat esportiva pel que fa al retorn que produeixen, per a la entitat mateixa, aquestes activitats i/o esdeveniments.
- **Forma de puntuació:** per barems.

Criteri 5. Quantitat de personal tècnic contractat

- **Descripció:** quantitat de personal tècnic contractat, com a mínim d'octubre a maig, que hi ha a cada entitat esportiva.
- **Justificació:** els equips que fan una aposta per tenir personal contractat que permeti millorar el rendiment esportiu mostren un esforç per millorar competitivament i tenir més cura dels i les esportistes. D'aquesta manera, els equips amb més personal contractat s'han de beneficiar dels espais més adequats per a la seva pràctica esportiva.
- **Avantatges:** la regulació de l'activitat de les entitats esportives fent complir la Llei 3/2008, de 23 d'abril, de l'exercici de les professions de l'esport, i les oportunitats laborals per a joves i adults en l'àmbit de l'activitat física i l'esport.
- **Inconvenients:** les dificultats per part de determinades entitats esportives per assumir les despeses associades als contractes laborals, especialment pel que fa a la Seguretat Social.
- **Forma de puntuació:** per barems.

2.6. Esport d'alt nivell

En cas que els ens locals cerquin promoure l'esport d'alt nivell a través de les entitats esportives mitjançant el foment d'esportistes i equips en competicions estatals, europees i internacionals, es proposen els criteris següents de distribució d'espais:

Figura 14. Proposta de criteris d'esport d'alt nivell

<p>Criteri 1 Nombre d'esportistes d'alt rendiment</p>	<p>Criteri 3 Disposició d'un/una director/a esportiu/va qualificat/ada</p>	<p>Criteri 5 Organització de campus, tecnificacions i jornades de millora</p>
<p>Criteri 2 Nombre d'equips/grups que participen en competicions d'alt rendiment</p>	<p>Criteri 4 Metodologia d'entrenament enfocada a l'alt rendiment</p>	<p>Criteri 6 Nombre de medalles/premis/campionats oficials guanyats</p>

Font: elaboració pròpia, 2023.

Criteri 1. Nombre d'esportistes d'alt rendiment

- **Descripció:** nombre total d'esportistes d'alt rendiment de l'entitat esportiva. Es considera esportista d'alt rendiment l'esportista que participa en competicions estatals i/o superiors.
- **Justificació:** amb l'objectiu de promoure l'esport d'alt rendiment, es considera important que les entitats esportives participin en competicions estatals i/o superiors.
- **Avantatges:** la potenciació del creixement del nombre d'esportistes d'alt rendiment en les entitats esportives del municipi.
- **Inconvenients:** la manca de recursos de determinades entitats esportives perquè els seus esportistes assoleixin el nivell necessari per participar en competicions d'alt nivell.
- **Forma de puntuació:** per barems.

Criteri 2. Nombre d'equips/grups que participen en competicions d'alt rendiment

- **Descripció:** nombre total d'equips/grups de l'entitat esportiva que participen en competicions d'alt rendiment.
- **Justificació:** per promoure l'esport d'alt rendiment, es considera important que les entitats esportives tinguin equips/grups que participin en competicions estatals i/o superiors.

- **Avantatges:** la potenciació del creixement del nombre d'equips d'alt rendiment en les entitats esportives del municipi.
- **Inconvenients:** la manca de recursos de determinades entitats esportives perquè els seus equips/grups assoleixin el nivell necessari per participar en competicions d'alt nivell.
- **Forma de puntuació:** per barems.

Criteri 3. Disposició d'un/una director/a esportiu/iva qualificat/ada

- **Descripció:** l'entitat esportiva ha de comptar amb la figura d'una persona que s'encarregui de la direcció esportiva: de coordinar els/les entrenadors/es i d'exercir de cap de metodologia i estratègia esportiva.
- **Justificació:** uns objectius clars amb una metodologia definida permetran a les entitats esportives millorar la qualitat dels entrenaments dels equips/grups, cosa que, en definitiva, comportarà una millora dels esportistes i equips/grups.
- **Avantatges:** l'augment del nivell esportiu i el rendiment dels i les esportistes amb la figura de la direcció esportiva, que s'encarregarà de l'estratègia, la coordinació i la metodologia de l'entitat esportiva.
- **Inconvenients:** les dificultats per part de determinades entitats esportives per assumir les despeses associades a la contractació d'un/a director/a esportiu/iva qualificat/ada.
- **Forma de puntuació:** per barems.

Criteri 4. Metodologia d'entrenament enfocada a l'alt rendiment

- **Descripció:** presentació d'un projecte esportiu d'alt rendiment en què s'identifiqui una metodologia definida, enfocada a l'esport d'elit, per assolir una millora del nivell dels i les esportistes i els/les entrenadors/es de l'entitat esportiva.
- **Justificació:** comptar amb un full de ruta enfocat a la millora i la potenciació del rendiment en l'entitat esportiva permetrà disposar d'una guia per assolir-ho.
- **Avantatges:** la potenciació del nivell d'esportistes i entrenadors/es de l'entitat esportiva mitjançant un projecte definit enfocat a l'alt rendiment.
- **Inconvenients:** la incapacitat de determinades entitats esportives per elaborar una metodologia d'entrenament enfocada a l'alt rendiment amb l'objectiu de millorar el nivell d'esportistes i entrenadors/es.
- **Forma de puntuació:** per compliment (sí o no).

Criteri 5. Organització de campus, tecnificacions i jornades de millora

- **Descripció:** nombre de campus, tecnificacions i jornades de millora organitzats al municipi durant un any amb participació d'esportistes de l'entitat esportiva i de persones que no hi estan vinculades.
- **Justificació:** a banda de l'activitat setmanal de l'entitat esportiva, amb entrenaments i competicions, es valora positivament que aquesta organitzi activitats amb l'objectiu de proporcionar una millora en la disciplina esportiva als esportistes de l'entitat i a altres persones del municipi.
- **Avantatges:** l'organització d'activitats que permeten la millora integral dels i les esportistes en la disciplina esportiva.
- **Inconvenients:** la manca d'iniciativa de determinades entitats esportives per organitzar campus, tecnificacions i jornades de millora, així com un enfocament més lúdic que competitiu i de millora.
- **Forma de puntuació:** per barems.

Criteri 6. Nombre de medalles/premis/campionats oficials guanyats

- **Descripció:** nombre de medalles, premis i/o campionats oficials que han guanyat els esportistes i/o equips de l'entitat esportiva.
- **Justificació:** amb la finalitat que les entitats esportives cerquin el màxim rendiment dels seus esportistes i/o equips, es valora que s'assoleixin èxits en les diferents disciplines i categories de les entitats esportives del municipi.
- **Avantatges:** la promoció indirecta del nom del municipi gràcies als èxits assolits per les entitats esportives.
- **Inconvenients:** la preferència dels èxits esportius per damunt de la tasca formativa i de transmissió dels valors positius associats a la pràctica esportiva.
- **Forma de puntuació:** per barems.

Exposats els diferents criteris, segons la tipologia i la filosofia, en relació amb les polítiques esportives dels ens locals, aquesta és una proposta que pretén aportar una distribució objectiva, equitativa i justa i que servirà per poder puntuar les entitats esportives a l'hora d'assignar els espais esportius municipals segons les seves preferències. Per tant, es tracta d'una proposta que s'ha d'adaptar a cada municipi i a les seves polítiques esportives municipals i les seves necessitats, i que s'ha de basar, també, en la diagnosi del seu sistema esportiu.

3. Bones pràctiques i models actuals

Una vegada descrita la guia de criteris, amb tot el procediment per elaborar-la i els criteris respectius segons la tipologia de política esportiva, es considera interessant identificar exemples de bones pràctiques i models actuals pel que fa a requisits, premisses i criteris de distribució d'espais esportius que utilitzen tres municipis referents en l'activitat física i l'esport del territori català: en aquest cas, dos municipis d'entre 60.000 i 70.000 habitants i un municipi d'entre 90.000 i 110.000 habitants.

Municipi 1 (entre 60.000 i 70.000 habitants)

El procediment que utilitza aquest ens local per autoritzar l'ús d'espais de les instal·lacions esportives municipals a les diferents entitats que ho sol·liciten és el següent:

1. Sol·licitud d'autorització d'ús d'espai de les instal·lacions esportives municipals (IEM)

L'ús de les IEM s'ha de sol·licitar al registre municipal amb l'autorització prèvia de l'ens local. L'ajuntament pot atorgar autoritzacions per a tota una temporada esportiva o bé per a usos puntuals. Aquestes autoritzacions s'han de sol·licitar abans de finalitzar la temporada anterior.

L'autorització per a l'ús continuat queda subjecta a les condicions següents:

- Les entitats, associacions, col·lectius o grups de persones que facin un ús continuat de les IEM han de disposar d'una assegurança de responsabilitat civil. Aquesta assegurança s'ha de presentar a l'inici de temporada.

L'autorització per a l'ús puntual queda subjecta a les condicions següents:

- La sol·licitud s'ha de fer mitjançant una instància presentada a l'ens local amb una antelació de dos mesos a l'inici de l'activitat esportiva.
- Les sol·licituds s'autoritzen en funció de les disponibilitats d'espai, i només faculden per dur a terme l'activitat per a la qual s'atorguen.

Les sol·licituds d'ús puntual que no es presentin amb dos mesos d'antelació queden subjectes a la disponibilitat de l'espai.

2. Valoració de les sol·licituds

toritzar les que siguin procedents i elaborar els calendaris d'utilització de les IEM per a la propera temporada esportiva o curs escolar per tal que les entitats sol·licitin els horaris i dies de competició a les federacions i/o associacions respectives.

Respecte a les sol·licituds presentades, els criteris de preferència són els següents:

- Cal respectar l'ordre d'antiguitat de les peticions i/o usos anteriors amb les modificacions escaients a la baixa o a l'alça, sempre que sigui possible i en funció de l'activitat.
- Es té en compte el nombre més alt d'equips de l'entitat sol·licitant, i es dona preferència al nombre d'equips o esportistes de base fins a la categoria juvenil, així com a la promoció de la iniciació a l'esport.
- Es té en compte l'autorització d'ús d'espais de la temporada anterior, així com les conclusions obtingudes de l'informe elaborat.
- Es tenen en compte la categoria esportiva en què juga l'entitat i el nombre d'esportistes, així com el nombre de participants del municipi que hi estan vinculats.
- Es té en compte la diversitat d'esports que s'ofereixen al municipi.
- Es tenen en compte la potenciació dels equips i la promoció esportiva femenina, la promoció esportiva adaptada i l'organització d'activitats extraordinàries i d'interès general per a la població.

3. Prereserva i validesa de les IEM

Les autoritzacions d'ús tenen caràcter nominal i no són transmissibles. L'ens local es reserva la facultat de deixar sense efecte les autoritzacions atorgades, abans que finalitzi el termini establert, totalment o parcialment, per causa justificada d'interès públic, sense dret a cap indemnització.

Així mateix, l'ajuntament pot deixar sense efecte l'autorització d'ús donada a qualsevol persona usuària per incompliment dels deures i les obligacions previstos en el reglament d'ús o en les condicions de l'autorització, sense dret a cap indemnització, i també per manca d'utilització, de manera continuada, de les instal·lacions en l'horari d'ús autoritzat.

4. Confirmació d'utilització dels espais cedits

Les entitats que participin en competicions esportives han de presentar a l'ens local una sol·licitud prèvia en la qual han de constar els equips, els horaris, les dates de competició i la instal·lació proposada per fer-hi les competicions, així com els calendaris de competició.

A l'inici de temporada, l'ens local ha de procedir a fer una regulació d'horaris, i comprovar que els equips finals són els demanats a la petició inicial.

Els possibles horaris que quedin lliures es poden utilitzar de la manera següent:

- Assignar horaris a equips d'aquesta o d'una altra entitat que ja en tinguin.
- Assignar horaris a equips d'aquesta o d'una altra entitat no previstos quan es va fer la petició.
- Assignar horaris a altres activitats de l'ens local.
- Deixar buits aquests horaris per a possibles necessitats de creixement en properes temporades.

5. Control d'ús

Per a l'autorització d'ús de les IEM, és necessari que la composició dels equips sigui la mínima establerta per l'ens local, que és la que s'indica a continuació. Tots els equips que no compleixin aquestes ràtios mínimes són susceptibles de retirada de l'autorització d'ús gratuït de l'espai, i perden l'espai per a la temporada vigent i la següent.

- Handbol:
 - Equips de base de minihandbol: 8 jugadors/es.
 - Equip aleví de primer nivell: 10 jugadors/es.
 - A partir d'infantil: 10 jugadors/es.
- Futbol sala:
 - Equips de 8 jugadors/es.
- Futbol camp:
 - Futbol 11: 15 jugadors/es.
 - Futbol 7: 10 jugadors/es.
- Bàsquet:
 - Equips de 8 jugadors/es.
- Rugbi:
 - Rugbi 15: 18 jugadors/es.
 - Rugbi 7: 10 jugadors/es.
- Hoquei:
 - Sala: 8 jugadors/es.
 - Herba escola: 10 jugadors/es.
 - Herba: 15 jugadors/es.

Municipi 2 (entre 90.000 i 110.000 habitants)

L'ens local posa a disposició de la ciutadania diferents espais amb la voluntat de fomentar la participació d'entitats i organitzacions sense ànim de lucre i de tota la ciutadania en el desenvolupament del municipi i en el desplegament de programes, serveis i activitats que ho fan possible.

En termes generals, els requisits que han de complir les entitats esportives per presentar una sol·licitud de concessió d'espais són els següents:

- Estar inscrites en el registre municipal d'entitats de l'ajuntament.
- Estar inscrites en el Registre d'Entitats Esportives del Consell Català de l'Esport de la Generalitat de Catalunya.
- Les persones físiques han de presentar el certificat d'afiliació a la Seguretat Social del monitor/a.

Per a la concessió d'espais es fan divisions de criteris segons diversos paràmetres específics de tipologia d'instal·lació, modalitat esportiva i categoria, i també divisions per franges horàries. Aquests termes permeten analitzar, ordenar i classificar les peticions d'ús d'espais esportius municipals per part de les entitats sol·licitants. A tall de resum, es mostren els tres criteris amb les premisses més importants que cal tenir en compte:

1. Críteris per a la concessió d'ús de les instal·lacions esportives municipals (pavellons municipals, pistes escolars cobertes i piscines cobertes).

Per ordre, tenen prioritats en la concessió d'horaris:

- Les entitats esportives que han estat usuàries de la instal·lació en la temporada anterior.
- Les entitats esportives del barri.
- Les entitats esportives de la ciutat que tenen esportistes que participen en competicions organitzades per federacions i/o pel Consell Esportiu.
- Les entitats esportives que no disposen d'instal·lacions pròpies.
- Les entitats esportives que porten a terme activitats d'esport de lleure o salut.

Segons el tipus d'entitat, cal tenir en compte el següent:

- A les entitats esportives d'esports d'associació se'ls han de concedir hores d'ús de les instal·lacions esportives valorant les hores concedides en la temporada anterior per atendre les necessitats dels equips que han participat en competicions federades o del Consell Esportiu.
- A les entitats d'esports adaptats se'ls ha de mantenir, com a mínim, el nombre d'hores que se'ls va concedir en la temporada anterior.
- Cal incentivar les entitats que tinguin equips masculins i femenins de la mateixa categoria a partir de la categoria cadet: aquestes han de disposar d'una hora més d'ocupació de l'espai esportiu.

2. Críteris per a la concessió d'hores segons el tipus d'esport i la categoria dels equips.

Es valoren tres tipologies esportives que fan ús dels equipaments esportius municipals: el bàsquet, el vòlei i el futbol sala. La distribució dels espais es basa en el nombre de sessions, el nombre d'hores i els espais necessaris per desenvolupar una pràctica esportiva de qualitat. A partir d'aquests críteris, es poden calcular les hores ideals per setmana de cada espai esportiu segons les categories dels i les esportistes per fer una distribució equitativa dels espais del municipi.

En termes generals, les categories d'infantil a sènior o veterans necessiten utilitzar un espai reglamentari per a la pràctica esportiva i, normalment, requereixen un altre espai complementari per desenvolupar altres activitats durant l'entrenament. Per tant, s'ha de tenir en compte l'ocupació de l'equipament. D'altra banda, les categories inferiors, des de l'escola fins a aleví, no requereixen l'ús d'un espai reglamentari; per això, pot ser més fàcil ubicar-les, ja que hi pot haver reparticions d'espais entre diferents equips de la mateixa entitat.

Les dues regles següents es poden aplicar a totes les categories i modalitats esportives:

- La ràtio màxima en les escoles i les categories premini i mini és de 15 participants.
- Es té en compte el nombre d'equips i categories de la temporada anterior.

3. Franges horàries orientatives en l'ús dels pavellons segons les edats o el tipus d'activitats.

Deponent dels espais esportius municipals disponibles al municipi, es tendeix a mantenir un seguit d'especificacions horàries segons l'edat dels i les esportistes i el col·lectiu específic practicant de l'activitat. A continuació, s'exemplifica el criteri de distribució d'espais segons l'ens local:

- Activitats dutes a terme per menors de 12 anys: de 16.30 a 18.30 h.
- Activitats dutes a terme per infants de 12 a 14 anys: de 18.00 a 20.00 h.
- Activitats dutes a terme per joves de 15 a 18 anys: de 19.30 a 21.30 h.
- Activitats dutes a terme per majors de 18 anys: de 21.30 a 24.00 h.
- Activitats de lleure: de 15.00 a 17.00 h i a partir de les 22.00 h.
- Activitats d'esport adaptat: de 9.00 a 13.00 h i de 15.00 a 17.00 h.
- Activitats d'educació: de 9.00 a 13.00 h i de 15.00 a 17.00 h.
- Competicions entre entitats:
 - Dissabtes de 9.00 a 14.00 h i de 15.00 h a 21.00 h.
 - Diumenges de 9.00 a 14.00 h.

Municipi 3 (entre 60.000 i 70.000 habitants)

El teixit associatiu, per a l'execució de les seves activitats, necessita altres col·laboracions per tal de poder disposar d'una millor infraestructura. Per aquest motiu, l'ens local ha d'establir uns criteris generals i objectius per a la distribució dels recursos municipals.

Els espais esportius municipals són limitats i, com a conseqüència de l'important volum d'activitat esportiva del municipi, s'estan buscant alternatives per incrementar les zones de pràctica i optimitzar al màxim totes les instal·lacions esportives.

L'ús dels espais esportius dels centres educatius de secundària és una oportunitat per millorar el volum d'espais disponibles per a la pràctica de l'activitat de les diferents entitats, i l'ús/distribució d'aquests espais hauria de condicionar-se als mateixos criteris generals que s'estableixen en la confecció dels criteris. El treball conjunt amb les direccions dels centres educatius ha de permetre la transmissió d'aquest projecte del municipi i garantir un benefici educatiu i social directe per a l'institut.

Així doncs, les entitats esportives han d'homologar, a partir del nivell d'assoliment d'uns criteris, el següent:

a) Interès del projecte per al municipi. Cal valorar aspectes relacionats amb el següent:

- Projectes conjunts i compartits amb altres entitats que tinguin un impacte positiu per al municipi.
- Potenciar el coneixement extern i la imatge del municipi.
- Garantir un nivell d'oferta que respongui a les necessitats i demandes del teixit social.

- Donar suport al sistema esportiu local, entès com una part del conjunt de promotors d'ofertes de serveis i activitats esportius, i potenciar-ne l'arrelament i l'estructuració.

b) Consolidació de l'activitat existent:

- Consolidar els agents que ofereixen serveis esportius a la població i fomentar els de gran arrelament en la vida esportiva de la ciutat.
- Sempre que l'oferta existent sigui suficient per a la demanda potencial, minimitzar la duplicitat de serveis esportius de les entitats: especialment, limitar l'accés a les originades per escissions d'entitats existents a la ciutat i amb un cert nivell de consolidació.

c) Diversificació de l'oferta municipal:

- Facilitar la promoció d'activitats o disciplines esportives que tinguin dèficit d'activitats anàlogues al municipi, després d'una valoració inicial de l'interès del projecte per a la ciutat.
- Potenciar la distribució homogènia de l'oferta esportiva als diferents districtes de la ciutat, sense crear desequilibris.

d) Qualitat de l'activitat esportiva:

- Projecte esportiu que entengui la formació dels seus practicants com un itinerari esportiu, amb una planificació de l'aprenentatge del seu esport.
- Identificar els valors de l'entitat i implantar accions per promoure'ls.
- Vetllar per la promoció dels hàbits de vida saludables entre esportistes i tècnics (esport, alimentació, conductes i comportaments saludables).

e) Apropament de la pràctica a diferents col·lectius:

- Impacte de l'activitat i nombre de persones a les quals s'adreça.
- Fomentar la cohesió i la inclusió social, tot reconeixent el valor de cadascun dels ciutadans, i garantir la seva possibilitat de participació activa a partir de l'atenció a la diversitat.
- Facilitar l'accés a la pràctica esportiva als col·lectius que, per raons socioculturals i/o econòmiques, no hi accedeixen de manera habitual, i garantir la igualtat d'oportunitats de tota la ciutadania.

Si una vegada analitzades les propostes presentades hi ha competència per a l'ocupació d'un mateix espai esportiu, sense acord de les entitats sol·licitants, cal fer la distribució en funció de criteris de valoració objectiva:

a) Foment de l'esport en edat escolar: 30 punts.

Indicador: nombre de llicències de jocs esportius escolars. Es comptabilitza el nombre de llicències de la temporada prèvia a la temporada per a la qual es valora la cessió d'espais.

- b) Foment de l'esport federat: 20 punts.
Indicador: nombre de llicències federatives. Es valora el nombre d'esportistes actius en el programa informàtic de gestió de la federació esportiva corresponent (cal aportar la relació de llicències en un document emès per la federació). Es comptabilitza el nombre de llicències de la temporada prèvia a la temporada per a la qual es valora la cessió d'espais.
- c) Foment de l'esport femení: 15 punts.
Indicador: nombre de llicències d'esportistes femenines, tant de jocs esportius escolars com federatives. Es comptabilitza el nombre de llicències de la temporada prèvia a la temporada per a la qual es valora la cessió d'espais.
- d) Antiguitat de l'entitat: 10 punts.
Indicador: anys d'antiguitat de l'entitat. Es comptabilitza l'any actual de la sol·licitud i se'n resta l'any de fundació segons les dades del registre d'entitats municipal.
- e) Nombre de socis acreditats: 10 punts.
Indicador: nombre de socis majors de 18 anys amb dret de veu i vot a l'assemblea de socis. Es valora la quantitat de socis presentada en la sol·licitud de subvencions d'esports de la temporada prèvia a la temporada per a la qual es valora la cessió d'espais.
- f) Nombre de tècnics contractats: 10 punts.
Indicador: nombre de tècnics/ques amb contracte laboral, per a un període mínim d'octubre a maig. Es valora la quantitat de contractes presentats en la sol·licitud de subvencions d'esports de la temporada prèvia a la temporada per a la qual es valora la cessió d'espais.

g) Participaci3 en programes d'inclusi3 social: 2,5 punts.

Indicador: nombre d'esportistes amb ajuts individuals per a la realitzaci3 d'activitats extraescolars de l'ens local. Es valora la quantitat d'infants i joves que hagin formalitzat la inscripci3 a l'entitat en la temporada pr3via a la temporada per a la qual es valora la cessi3 d'espais.

h) Nombre de t3cnics voluntaris: 2,5 punts.

Indicador: nombre de t3cnics/ques amb contracte de voluntariat, per a un per3ode m3nim d'octubre a maig. Es valora la quantitat de t3cnics indicada en la sol·licitud de subvencions d'esports de la temporada pr3via a la temporada per a la qual es valora la cessi3 d'espais.

Una vegada obtingudes les puntuacions finals per a cadascuna de les entitats sol·licitants d'un mateix espai esportiu, cal fer una distribuci3 proporcional a la puntuaci3 obtinguda.

4. Conclusions

- La demanda d'espais esportius municipals per part de les entitats esportives és elevada, cosa que, en moltes ocasions, deriva en una saturació dels espais esportius disponibles. L'assignació d'aquests espais a les demandes és una tasca complexa, ja que cal fer encaixar els diferents equips i esportistes en els quadrants horaris, amb resultats que, en alguns casos, són insatisfactoris per a les entitats esportives.
- Davant la limitació existent d'ampliar els espais esportius, així com una legislació municipal i esportiva cada vegada més exigent, és necessari establir uns mecanismes protocol·litzats per assignar aquests espais.
- Així doncs, aquest estudi proposa com a mecanisme l'elaboració d'unes premisses, requisits i compromisos que estableixen uns criteris de valoració com a eina objectiva per a la distribució dels espais esportius entre les diferents entitats sol·licitants. Aquestes premisses, requisits i compromisos han de ser el pilar per a la convocatòria anual de demanda de les necessitats d'espais esportius i l'obtenció de la llicència o conveni d'ocupació temporal corresponent d'aquests.
- L'elaboració de les premisses, requisits i compromisos ha d'anar en concordança amb les polítiques esportives municipals i ha de tenir en compte les característiques del sistema esportiu local a partir d'una anàlisi i diagnosi de les entitats esportives, les instal·lacions esportives del municipi i les polítiques esportives municipals.
- Posteriorment a la diagnosi, s'han presentat les premisses i els criteris segons les diferents demandes o eixos estratègics d'un municipi, que són esport escolar, esport competitiu, esport de lleure i esport d'alt nivell.
- Aquest estudi és aplicable a la major part d'equipaments esportius existents, tot i que s'ha enfocat especialment als que tenen més demanda: camps poliesportius, pistes poliesportives i pavellons poliesportius. Per aplicar-lo a altres espais esportius o a esports individuals, es recomana fer-ne una valoració d'acord amb les característiques particulars, i vetllar per complir les premisses, requisits i compromisos i el màxim nombre de criteris.
- Amb l'objectiu de proporcionar als municipis eines per facilitar la gestió esportiva municipal i optimitzar els recursos de la manera més eficient possible, s'ofereix aquesta guia de referència, que, amb les adaptacions corresponents de cada ens local, garanteix un instrument pràctic i objectiu per resoldre de manera equitativa i transparent les demandes d'espais en equipaments esportius municipals.

Altres publicacions de la sèrie Esports

Eines

- 1 Avaluació del pes econòmic de l'esport a la demarcació de Barcelona el 2013
- 2 Anàlisi cost-benefici i informe qualitatiu de l'Espai d'Aigua i Salut Taradell
- 3 Els ajuntaments i l'esport a la demarcació de Barcelona
- 4 Guia bàsica. Pautes i criteris en la planificació i construcció de cobriments de pistes poliesportives
- 5 Complexos esportius amb piscina coberta. Anàlisi de la situació actual i evolució dels models de gestió
- 6 Estudi d'avaluació i propostes de millora dels circuits esportius de proximitat
- 7 Criteris per a la distribució d'espais esportius municipals